

Bekendtgørelse om Danmarks ratifikation af den i København den 14. august 1953 undertegnede overenskomst mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om Social tryghed med tilhørende slutprotokol og tillægsoverenskomst.

Ved kgl. resolution af 28. august 1954 har Danmark ratificeret ovennævnte overenskomst med tilhørende slutprotokol og tillægsoverenskomst, hvis tekster lyder som følger:

OVERENSKOMST

Mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed.

HANS MAJESTÆT KONGEN AF DANMARK OG FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLANDS

PRÆSIDENT

er ud fra ønsket om at ordne de gensidige forbindelser mellem de to lande op den sociale trygheds område kommet overens om af afslutte en overenskomst og har i denne anledning som deres befuldmægtigede udnævnt:

Hans Majestæt Kongen af Danmark:

Justitsminister Helga Pedersen,

Forbundsrepublikken Tysklands præsident:

Arbejdsminister Anton Storch,

hvilke efter at have udvekslet deres fuldmagter, der er fundet at være i god behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

Afsnit I.

Almindelige principper.

1. Denne overenskomst finder anvendelse på lovgivningen

i kongeriget Danmark vedrørende

- a) sygeforsikring (forsikring for tilfælde af sygdom, fødsel og dødsfald - begravelseshjælp),
- b) ulykkesforsikring (forsikring imod ulykkestilfælde under arbejdet og erhvervssygdomme),
- c) invaliderente,
- d) aldersrente,
- e) hjælp til forældreløse børn og til børn af enker og enkemænd;

i Forbundsrepublikken Tyskland vedrørende

- a) sygeforsikring (forsikring for tilfælde af sygdom, fødsel og dødsfald - begravelseshjælp),
- b) ulykkesforsikring (forsikring imod følger af ulykkestilfælde under arbejdet og erhvervssygdomme),

- c) renteforsikring for arbejdere, renteforsikring for funktionærer og renteforsikring for minearbejdere (forsikringer imod følger af invaliditet eller arbejdsudygtighed, alderdom og dødsfald - renter).

2. Denne overenskomst finder anvendelse på alle love og administrative bestemmelser, som ændrer eller supplerer den i stk. 1 nævnte lovgivning.

Den finder dog kun anvendelse med hensyn til:

- a) love og administrative bestemmelser, som omfatter en ny gren af den sociale tryghed, såfremt der træffes aftale herom mellem de to kontraherende stater,
- b) love og administrative bestemmelser, som udvider de gældende regler til at omfatte nye persongrupper, såfremt der ikke rejses indvending herimod af regeringen i en af de kontraherende stater overfor den anden stats regering inden for 3 måneder efter den officielle bekendtgørelse af de pågældende bestemmelser.

Artikel 2.

1. Danske statsborgere i Forbundsrepublikken Tyskland og tyske statsborgere i kongeriget Danmark er underkastet den i artikel 1 omhandlede lovgivning. De har herved de samme rettigheder og pligter som opholdslandets statsborgere, forsåvidt intet herfra afvigende er fastsat i nærværende overenskomst.

2. Danske og tyske statsborgere, som bor i en af de to kontraherende stater, og som udtrådt af en forsikring i den anden af de kontraherende stater, kan i det land, hvor de har bopæl, frivilligt forsikre sig under de samme betingelser som sådanne forsikrede, der er udtrådt af den i det pågældende land gældende forsikring. I dette øjemed skal de forsikringsperioder, der i de to kontraherende stater kommer i betragtning ved bedømmelsen af retten til frivillig forsikring,

sammenlægges uden hensyn til, om disse perioder hidrører fra eller tidligere har hidrørt fra en tvungen eller en frivillig forsikring. Har en forsikret efter foranstående bestemmelser adgang til fortsat forsikring i den tyske renteforsikring for arbejdere eller i den tyske renteforsikring for funktionærer, kan forsikringen kun videreføres i den af de to forsikringsgrene, der kommer i betragtning under hensyn til arten af den pågældendes sidste beskæftigelse i kongeriget Danmark. Har den forsikrede ikke i kongeriget Danmark udøvet en beskæftigelse, som ville medføre forsikringspligt efter de i Forbundsrepublikken Tyskland gældende bestemmelser, kan fortsat forsikring kun finde sted i den tyske renteforsikring for funktionærer.

Artikel 3.

1. Danske og tyske statsborgere, som bor i en af de kontraherende stater, har ret til de ydelser inden for den sociale tryghed, der udredes efter bestemmelserne i hver af de kontraherende stater under hensyn til reglerne i denne overenskomst, herunder ret til tilskud af offentlige midler uden nogen indskrænkning, medmindre der måtte være eller blive truffet anden bestemmelse i nærværende overenskomst eller i en i tilslutning hertil afsluttet tillægsoverenskomst.

2. Ydelser, der af den ene af de kontraherende stater udredes indenfor den sociale tryghed, herunder tilskud af offentlige midler, ydes statsborgere i den anden kontraherende stat, der opholder sig i en tredje stat, under de samme betingelser og i samme omfang, som til den førstnævnte stats egne statsborgere, der opholder sig vedkommende tredje stat.

3. Bestemmelser gældende i en af de kontraherende stater, hvorefter et krav bortfalder, eller hvorefter ydelser stilles i bero eller bortfalder på grund af bopæl i udlandet, er ikke til hinder for anvendelsen af bestemmelserne i stk. 1-2.

4. Ved anvendelsen af sådanne i en af de kontraherende stater gældende bestemmelser på den sociale trygheds område, der vedrører ydelsen af en affindelsessum eller ydelsen af andre beløb een gang for alle, anses ophold på den anden kontraherende stats område for danske og tyske statsborgeres vedkommende ikke som ophold i udlandet.

Artikel 4.

1. Forsikrede, der er beskæftigede i en af de kontraherende stater, er undergivet den på deres arbejdssted gældende lovgivning.

2. Fra hovedreglen i stk. 1 gælder følgende undtagelser:

1. Hvis en beskæftiget person af en virksomhed, der har sit sæde i en af de to kontraherende stater, bliver udsendt for begrænset tid til den anden stats område, finder bestemmelserne i den stat, hvori virksomheden har sit sæde, vedblivende anvendelse, når opholdet i den anden stat ikke overstiger 6 måneder. Kommer beskæftigelsen i den anden kontraherende stat af uforudseelige grund til at overskride den oprindelige frist på 6 måneder, kan bestemmelserne i den stat, hvori virksomheden har sit sæde, undtagelsesvis med samtykke af de øverste administrative myndigheder i den stat, i hvilken den midlertidige beskæftigelse udøves, forsat bringes i anvendelse.

2. Hvis en virksomhed i grænseområdet deles af den fælles grænse mellem de to kontraherende stater, skal alene bestemmelserne i den stat, hvori virksomheden har sit sæde, finde anvendelse på de i denne virksomhed beskæftigede personer.

3. Hvis personale i en virksomhed, der tjener den offentlige trafik, og som har sit sæde i en af de to kontraherende stater, bliver beskæftiget

- a) midlertidigt som rejsende personale eller
- b) midlertidigt eller varigt på forbindelsesstrækninger, grænsebanegårde eller grænsehavne

i den anden kontraherende stat, finder udelukkende de bestemmelser anvendelse, som gælder i den stat, hvori virksomheden har sit sæde. Dette gælder også for personalet i et luftfartsforetagende, der har sit sæde i en af de to kontraherende stater, for så vidt de pågældende er statsborgere i vedkommende stat og er beskæftiget som flyvende personale eller som personale på landjorden på den anden stats område, samt for sådanne virksomheders øvrige personale - uden hensyn til deres statsborgerforhold - der midlertidigt bliver udsendt til tjeneste i den anden kontraherende stat.

4. Et søgående skibs besætning er undergivet bestemmelserne i den stat, hvis flag skibet fører. Personer, der i en havn i en af de to kontraherende stater er antaget i lastnings-, losnings- eller reparationsarbejder eller til vagttjeneste, er undergivet bestemmelserne i den stat, til hvilken havnen hører.

5. Personale ved offentlige administrationsorganer, der af en af de kontraherende stater er udsendt til tjeneste i den anden stat (told, post, passkontrol o.s.v.), er undergivet de bestemmelser, der gælder i den stat, hvorfra de er udsendt.

6. Personale ved de kontraherende staters diplomatiske og udsendte konsulære repræsentationer og de i personligt tjenesteforhold hos disse stående personer er undergivet bestemmelserne i den af de kontraherende stater, i hvilken de er statsborgere. De i personligt tjenesteforhold stående personer kan imidlertid i løbet af 6 uger efter denne overenskomst

ikrafttræden eller, hvis deres beskæftigelse først er begyndt efter dette tidspunkt, i løbet af 6 uger efter påbegyndelsen af beskæftigelsen, ansøge om at blive forsikrede efter bestemmelserne i den stat, i hvilken de er beskæftigede.

3. Bestemmelserne i stk. 2, nr. 1 - 2, finder tilsvarende anvendelse i tilfælde, hvor en person, som driver selvstændigt erhverv i en af de to kontraherende stater, i medfør af dette erhverv er beskæftiget i den anden kontraherende stat.

4. De øverste administrative myndigheder i de to kontraherende stater kan ved overenskomst gøre yderligere undtagelse fra hovedreglen i stk. 1. De kan også ved gensidig overenskomst give tilladelse til, at der i enkelte tilfælde eller grupper af tilfælde gøres afvigelse fra bestemmelserne i stk. 2.

Artikel 5.

Forsåvidt en ydelse fra den sociale tryghed eller modtagelse af ydelser af anden art eller udøvelsen af en virksomhed eller et socialforsikringsforhold ifølge bestemmelserne i en af de kontraherende stater har retsvirkninger for en ydelse indenfor den sociale tryghed, for forsikringspligten, for fritagelsen for forsikringspligten eller for den frivillige forsikring, skal der ved anvendelsen af den i vedkommende stat gældende lovgivning tillægges modtagelsen af lignende ydelser fra den anden stat, udøvelsen af en tilsvarende virksomhed eller et tilsvarende forsikringsforhold i den anden stat, samme virkning.

Afsnit II.

Sygeforsikring.

(Forsikring for tilfælde af sygdom, moderskab og død).

Artikel 6.

1. Bor en tysk statsborger i kongeriget Danmark, har han ret til at blive medlem af den statsanerkendt eller statskontrolleret dansk sygekasse under samme forudsætninger som en dansk statsborger. Flytter en tysk eller dansk statsborger, som har været sygeforsikret i Forbundsrepublikken Tyskland, til kongeriget Danmark, så har han denne ret uden hensyn til sin alder. De øverste administrative myndigheder i de to stater træffer nærmere aftaler om, indenfor hvilke frister denne ret skal gøres gældende.

2. Er en dansk statsborger beskæftiget i Forbundsrepublikken Tyskland, så er han underkastet den tyske sygeforsikring under de samme forudsætninger som tyske statsborgere. En dansk statsborger, der bor i forbundsrepublikken Tyskland, og som ikke er underkastet forpligtelsen til at være i sygeforsikring, har ret til at tegne frivillig forsikring under de samme forudsætninger som en tysk statsborger. Andragendet om videre forsikring indenfor den tyske sygeforsikring må fremsættes, inden der er gået 3 måneder efter udgangen af den måned, i hvilken den berettigede er flyttet til Forbundsrepublikken Tyskland.

Artikel 7.

Danske og tyske statsborgere, der opholder sig i den anden kontraherende stat, og som er sygeforsikrede i denne stat efter artikel 6, modtager ydelser fra sygeforsikringsinstitutionerne i denne stat til sig selv og til deres i den pågældende stat boende pårørende efter de for disse institutioner gældende bestemmelser.

Artikel 8.

Forsåvidt det er en forudsætning for et krav om ydelse, at den pågældende har tilbagelagt bestemte forsikringstider indenfor sygeforsikringen, skal de tider, som pågældende har tilbagelagt i begge staters sygeforsikringer, sammenregnes.

Artikel 9.

1. Bestemmelser i en af de kontraherende stater, hvorefter retten til en ydelse vedbliver at bestå, når forsikringsbegivenheden finder sted indenfor en bestemt frist efter udtrædelsen af forsikringen, finder ikke anvendelse, når forsikringsbegivenheden finder sted på den anden kontraherende stats område.

2. Tager en af sygeforsikringen i en af de kontraherende stater udtrådt person indenfor den i stk. 1 nævnte tidsfrist ophold i den anden kontraherende stat, og vender han indenfor to måneder efter udtrædelsen tilbage til den førstnævnte stat, bevarer han retten til at rejse krav overfor forsikringsinstitutionen i denne stat for den del af fristen, der på tidspunktet for udrejsen til den anden stat endnu var tilbage; denne resterende del af fristen begynder med dagen for grænseoverskridelsen.

Artikel 10.

Sygeforsikring, som knytter sig til modtagelse af rente, omfatter kun rentemodtagere i den stat, i hvilken de bor, og efter hvis regler de således er sygeforsikrede.

Afsnit III.

Ulykkesforsikring.

Artikel 11.

1. Den berettigede person, der har et krav imod en ulykkesforsikringsinstitution i en af de to kontraherende stater på naturalydelser som følge af et ulykkestilfælde under arbejdet eller en erhvervssygdom, og som tager ophold i den anden kontraherende stat, bevarer sit krav, såfremt vedkommende forsikringsinstitution i forvejen har givet samtykke til flytningen. Dette samtykke kan kun nægtes på grund af den berettigedes helbredstilstand. Forsikringsinstitutionen kan give efterfølgende samtykke, såfremt betingelserne for meddelelsen af samtykke foreligger, og den berettigede af grunde, der ikke kan tilregnes ham, ikke på forhånd kunne indhente samtykket.

2. I de i stk. 1 nævnte tilfælde udredes ydelserne for den forpligtede forsikringsinstitutions regning

i kongeriget Danmark af direktoratet for ulykkesforsikringen,

i Forbundsrepublikken Tyskland af den for den forsikredes opholdssted kompetente sygeforsikringsinstitution

efter de for de respektive institutioner gældende bestemmelser.

3. Den forpligtede forsikringsinstitution refunderer den institution, der har udredet ydelserne, de herved opståede udgifter. Nærmere bestemmelser vedrørende denne refusion fastsættes ved overenskomst mellem de øverste administrative myndigheder i de to kontraherende stater.

Artikel 12.

Pengeydelser, der udredes efter lovgivningen i en af de to kontraherende stater, og som ikke er renteydelser eller begravelseshjælp, ydes den tilskadekomne og dennes pårørende efter den forpligtede ulykkesforsikringsinstitutions anmodning og for dens regering,

i kongeriget Danmark gennem direktoratet for ulykkesforsikringen,

i Forbundsrepublikken Tyskland gennem den for den forsikredes opholdssted kompetente sygeforsikringsinstitution

efter de for den forpligtede forsikringsinstitution gældende bestemmelser. Sidstnævnte institution skal give den udbetalende forsikringsinstitution meddelelse om størrelsen og den længste varighed af pengeydelse. Bestemmelsen i artikel 11, stk. 3, finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 13.

Ved fastsættelsen af ydelsespligten og af invaliditetsgraden i tilfælde af ulykkestilfælde under arbejdet eller erhvervssygdomme, på hvilke den ene af de kontraherende staters ret skal bringes i anvendelse, skal tidligere ulykkestilfælde under arbejdet eller erhvervssygdomme, på hvilke den anden kontraherende stats ret skal anvendes, tages i betragtning på samme måde som tidligere ulykkestilfælde eller erhvervssygdomme, som skal behandles efter førstnævnte stats ret. Som tidligere ulykkestilfælde under arbejdet eller erhvervssygdomme anses både sådanne ulykkestilfælde eller erhvervssygdomme, for hvilke der ydes erstatning, og sådanne, ved hvilke invaliditetsgraden ligger under den for ydelse af erstatning fastsatte mindstegrad.

Artikel 14.

Rejser en forsikret person, der i en af de to kontraherende stater har modtaget erstatning for en erhvervssygdom, krav i den anden kontraherende stat vedrørende den samme sygdom, bliver forsikringsinstitutionen i førstnævnte stat også forpligtet til fremdeles at udrede de den påhvilende ydelser.

Artikel 15.

Arbejdsgivere må ikke ansættes til højere bidrag til ulykkesforsikringen i den ene af de to kontraherende stater, fordi virksomheden har sit sæde i den anden af de kontraherende stater.

Afsnit IV.

Renteydelser.

(Renteydelser ved invaliditet eller erhvervsudygtighed, alderdom og dødsfald).

Kapitel 1.

Renteydelser ved alderdom.

Artikel 16.

Ved fastsættelsen af størrelsen af den aldersrente, der efter de tyske bestemmelser ydes til tyske eller danske statsborgere i Forbundsrepublikken Tyskland fra renteforsikringen for arbejdere, renteforsikringen for funktionærer og renteforsikringen for minearbejdere, skal de efter det fyldte enogtyvende år tilbagelagte opholdstider i kongeriget Danmark tages i betragtning

- a) med hensyn til opfyldelse af ventetid, såfremt det kan påvises, at den pågældende i den tyske renteforsikring har haft mindst 260 bidragsuger eller 60 bidragsmåneder. Disse perioder må af danske statsborgere være tilbagelagt umiddelbart forud for indgivelsen af rentebegæringen,
- b) med hensyn til vedligeholdelse af rettigheder under erhvervelse, forsåvidt disse opholdstider ikke falder sammen med forsikringstider i de tyske renteforsikringer.

Artikel 17.

1. Rente, der ifølge artikel 16 skal ydes af de tyske renteforsikringer, beregnes på følgende måde:

1. De af forsikringstiden uafhængige ydelser eller dele af ydelser beregnes efter de tyske bestemmelser og udredes uden fradrag.

2. Forhøjelsestillæg ydes i overensstemmelse med de tyske bestemmelser

- a) for de i de tyske renteforsikringer tilbagelagte forsikringstider,
- b) for opholdstider i kongeriget Danmark på grundlag af gennemsnitsvederlag, som den forsikrede ville have oppebåret ved udøvelsen af en lignende virksomhed i Forbundsrepublikken Tyskland, eller når den forsikrede i kongeriget Danmark ikke har udøvet en virksomhed, der ville være undergivet forsikringspligt efter tysk ret efter en gennemsnitsindtægt, hvis størrelse fastsættes ved overenskomst mellem de kontraherende stater.

2. De i kongeriget Danmark tilbagelagte opholdstider medregnes i Forbundsrepublikken Tyskland i den forsikringsgren, som er kompetent efter arten af den berettigedes sidste beskæftigelse i kongeriget Danmark. Har den forsikrede i kongeriget Danmark ikke udøvet en virksomhed, der ville være undergivet forsikringspligt efter tysk ret, medregnes hans opholdstid i kongeriget Danmark indenfor den tyske renteforsikring for funktionærer.

3. Opholdstider i kongeriget Danmark medregnes højst med indtil 15 år.

Artikel 18.

Tyske statsborgere i kongeriget Danmark opnår efter dansk lovgivning ret til aldersrente, når de efter det fyldte enogtyvende år enten

- a) har opholdt sig i kongeriget Danmark i mindst femten år, herunder mindst fem år umiddelbart forud for indgivelsen af rentebegæringen, eller
- b) har opholdt sig i kongeriget Danmark i mindre end femten år, men i mindst fem år umiddelbart forud for indgivelsen af rentebegæringen, når opholdstiden i kongeriget Danmark og forsikringsperioderne i de tyske renteforsikringer tilsammen har udgjort mindst femten år,

forsåvidt disse perioder ikke falder sammen.

Artikel 19.

Har en dansk eller tysk statsborger i kongeriget Danmark, uden at bestemmelserne i artikel 16 kommer til anvendelse, ret til både dansk aldersrente og rente fra de tyske renteforsikringer, får han kun udbetalt den del af den tyske rente, der overstiger den danske aldersrente.

Kapitel 2.

Renteydelser ved invaliditet eller erhvervsudygtighed.

Artikel 20.

Ved fastsættelsen af størrelsen af de renter, der efter tyske bestemmelser ydes ved invaliditet eller erhvervsudygtighed, finder artikel 16 tilsvarende anvendelse, dog at der i stedet for 260 bidragsuger skal kunne påvises 52 bidragsuger og i stedet 60 bidragsmåneder 12 bidragsmåneder i den tyske renteforsikring. Disse perioder må af danske statsborgere være tilbagelagt umiddelbart forud for indgivelsen af rentebegæringen.

Artikel 21.

Ved beregningen af de renter, der ydes i henhold til artikel 20, gælder artikel 17 med følgende ændringer:

Hvis den danske eller tyske statsborger, der opholder sig i Forbundsrepublikken Tyskland, ikke ville modtage nogen ydelse under ophold i kongeriget Danmark, fordi betingelserne herfor efter danske ret endnu ikke er opfyldt, udbetales der dog ikke fra de tyske renteforsikringer den del af forhøjelsestillægget, der hidrører fra opholdstiderne i Danmark, forinden betingelserne efter dansk ret for ydelsen af rente ville være opfyldt. De af forsikringstiden uafhængige ydelser eller dele af ydelser skal den pågældende modtage uafkortet fra den tyske renteforsikring, når ventetiden efter de tyske bestemmelser er opfyldt gennem forsikringsperioder, men de øvrige dele kun i den udstrækning, hvori ventetiden er dækket med tyske forsikringsperioder.

Artikel 22.

1. Tyske statsborgere i kongeriget Danmark modtager dansk invaliderente efter danske regler, når de umiddelbart indgivelsen af rentebegæringen enten

- a) mindst har opholdt sig fem år i kongeriget Danmark eller
- b) mindst har opholdt sig eet år i kongeriget Danmark og i løbet af dette ophold i mindst eet år har været fysisk og psykisk i stand til at udøve et normalt erhverv.

2. Personer, der oppebærer dansk invaliderente efter stk. 1, har krav på at blive overført til aldersrente efter den danske lovs

forskrifter.

Artikel 23.

Har en dansk eller tysk statsborger i kongeriget Danmark, uden at bestemmelserne i artikel 20 kommer til anvendelse, både ret til dansk invaliderente og rente fra de tyske renteforsikringer, får han kun udbetalt den del af den tyske rente, der overstiger den danske invaliderente.

Artikel 24.

I det omfang, hvori retten til ydelser fra den tyske forsikring for minearbejdere er afhængig af, at pågældende i en periode har udført væsentlige bjergvæksarbejder eller kulbrydningsarbejder i underjordiske gruber eller miner, medregnes kun beskæftigelsesperioder af denne art ved tilkendelsen og ved beregningen af renter.

Kapitel 3.

Ydelser ved dødsfald.

Artikel 25.

Ved fastsættelsen af de enkerenter, der efter de tyske bestemmelser ydes af de tyske renteforsikringer til enker efter danske eller tyske statsborgere i Forbundsrepublikken Tyskland, skal de af den afdøde ægteemand efter det fyldte enogtyvende år tilbagelagte opholdstider i kongeriget Danmark tages i betragtning:

- a) med hensyn til opfyldelsen af ventetid, såfremt det kan påvises, at den afdøde ægteemand i de tyske renteforsikringer har haft mindst 52 bidragsuger eller 12 bidragsmåneder, hvilke perioder af danske statsborgere må være tilbagelagt umiddelbart før dødsfaldet,
- b) med hensyn til vedligeholdelsen af rettigheder under erhvervelse, forsåvidt disse perioder ikke falder sammen med forsikringstider i de tyske renteforsikringer.

Artikel 26.

Enkerenter, der efter artikel 25 ydes af de tyske renteforsikringer, beregnes på følgende måde:

1. De af forsikringstiden uafhængige ydelser eller dele af ydelser beregnes efter de tyske bestemmelser og ydes uden fradrag.

2. Forhøjelsestillæg efter de tyske bestemmelser ydes kun for de i de tyske renteforsikringer tilbagelagte forsikringsperioder.

Artikel 27.

Med hensyn til tilkendelsen og beregningen af renter, der efter de tyske bestemmelser af de tyske renteforsikringer ydes til børn af enker eller enkemænd samt forældreløse børn, finder artiklerne 25 - 26 tilsvarende anvendelse, dog at forhøjelsestillæg også ydes for opholdsperioder, som den afdøde af barnets forældre har tilbagelagt i kongeriget Danmark efter bestemmelserne i artikel 17, stk. 1, nr. 2, litra b.

Artikel 28.

De i kongeriget Danmark boende børn af tyske enker og enkemænd og de i kongeriget Danmark boende forældreløse børn efter tyske forældre modtager den sådanne børn efter dansk lovgivning tilkommende hjælp, når den (de) afdøde børns forældre umiddelbart før sin (deres) død mindst har opholdt sig eet år i kongeriget Danmark.

Artikel 29.

Der skal bortses fra midlertidige afbrydelser i de i artiklerne 18, 22 og 28 omhandlede opholdstider.

Artikel v.

Forskellige bestemmelser.

Kapitel 1.

Overenskomstens område.

1. Som danske eller tyske statsborgere efter denne overenskomst anses også personer, der i almindelighed erigestillede med sådanne.

2. Forsikringsinstitutionerne i Forbundsrepublikken Tyskland overtager, for så vidt der ikke måtte blive truffet andre bestemmelser ved en tillægsoverenskomst, følgende krav og rettigheder under erhvervelse, som havde deres oprindelse i den tyske ulykkesforsikring, og i de tyske renteforsikringer før den 8. maj 1945, eller som før dette tidspunkt var blevet overtaget af disse forsikringer fra andre staters forsikringer:

1. indenfor ulykkesforsikringen krav hidrørende fra ulykkestilfælde under arbejdet eller erhvervssygdomme, som er indtruffet på Forbundsrepublikken Tysklands område eller om bord på skibe, hvis hjemstedshavn fandtes inden for dette område, og som førte tyske flag - også i tilfælde, der er indtruffet før Forbundsrepublikken Tysklands oprettelse, Som ulykkestilfælde under arbejdet eller erhvervssygdomme anses også sådanne, der er indtruffet i sammenhæng med en beskæftigelse på Forbundsrepublikken Tysklands område, men uden for dette område,

2. i renteforsikringen krav og rettigheder under erhvervselse hidrørende

- a) fra bidragsperioder og bidragsfri perioder, som er tilbagelagt på Forbundsrepublikken Tysklands område - også sådanne, som er tilbagelagt før Forbundsrepublikken Tysklands oprettelse;
- b) fra bidragsperioder og bidragsfri perioder, som er blevet tilbagelagt, medens den pågældende var omfattet af de tyske renteforsikringer, men opholdt sig uden for

Forbundsrepublikken Tysklands område, for så vidt disse perioder skal tages i betragtning for forsikringsberettigede med bopæl i Forbundsrepublikken Tyskland, på betingelse af, at

- aa) den forsikrede, medens han har været omfattet af de tyske renteforsikringer, senest under sit ophold på Forbundsrepublikken Tysklands område var pligtmæssigt forsikret eller på dette område var overvejende pligtmæssigt eller frivilligt forsikret, eller
- bb) bidragsperioderne og de bidragsfri perioder allerede før denne overenskomststraktkrafttræden er blevet taget i betragtning ved en ydelse, som er blevet udredet af en forsikringsinstitution, som har sit sæde på Forbundsrepublikken Tysklands område.

Kapitel 2.

Overførsel af betalinger - omregning mellem valutaer.

Artikel 31.

1. Forsikringsinstitutioner, som efter nærværende overenskomst er forpligtede til at udrede ydelser, kan med frigørende virkning udrede disse i deres lands valuta.

2. Betalingsoverførsler, som opstår af nærværende overenskomst, behandles som løbende betalinger og gennemføres i overensstemmelse med de herom mellem de to kontraherende stater på tidspunktet for overførelsen gældende betalingsoverenskomster. Dette gælder ligeledes med hensyn til overførsler til en tredje stat, når der med denne stat findes en betalingsoverenskomst.

3. Såfremt bestemmelser i en af de to kontraherende stater gør betalinger til udlandet afhængige af opfyldelsen af bestemte formaliteter, finder de for statens egne statsborgere gældende bestemmelser også anvendelse på de personer og institutioner, som på grundlag af nærværende overenskomst skal modtage eller yde en betaling.

4. Der skal træffes nærmere aftale mellem de øverste administrative myndigheder i de kontraherende stater vedrørende udbetaling af kontante ydelser fra renteforsikringen og vedrørende udbetaling af renter og begravelseshjælp fra ulykkesforsikringen i tilfælde, hvor sådanne beløb af institutioner for social tryghed i en af de to kontraherende stater skal udbetales til en berettiget i den anden kontraherende stat, herunder særlig vedrørende den gensidige refusion og de fornødne betalingsanvisninger.

Artikel 32.

Skal der ved fastsættelsen af et beløb, som en person er berettiget til at modtage fra en institution for social tryghed, i en af de kontraherende stater tages hensyn til et beløb på den sociale trygheds område, som er udtrykt i den anden kontraherende stats møntsort, skal det sidstnævnte beløb omregnes efter bestemmelserne for overførelser af beløb på den sociale trygheds område i den til enhver tid gældende betalingsoverenskomst mellem de to stater under hensyntagen til de i hver af staterne til enhver tid gældende afregningsbetingelser.

Kapitel 3.

Administrativ bistand.

Artikel 33.

1. Offentlige myndigheder, institutioner for social tryghed og socialforsikringsforbund i begge de kontraherende stater yder ved gennemførelsen af nærværende overenskomst hinanden gensidig bistand i samme omfang, som hvis det drejer sig om gennemførelse af den kontraherende stats egen lovgivning om social tryghed. Den gensidige hjælp ydes uden betaling.

2. Lægeundersøgelser, som finder sted ved gennemførelsen af bestemmelser om social tryghed i den ene af de kontraherende stater, og som vedrører personer i den anden kontraherende stat,

vil på begæring af den forpligtede institution for social tryghed og for dennes regning blive foranlediget foretaget af en institution for social tryghed i den stat, hvori de personer, der skal undersøges, opholder sig. De øverste administrative myndigheder i de to kontraherende stater kan træffe nærmere overenskomst vedrørende refusion af de herved opstående udgifter.

Artikel 34.

1. Den i en af de kontraherende staters lovgivning fastsatte afgifts- og gebyrfritagelse for dokumenter, der skal forelægges offentlige myndigheder og institutioner for social tryghed i vedkommende stat, gælder også for dokumenter, som ved gennemførelsen af nærværende overenskomst skal forelægges de tilsvarende myndigheder eller institutioner i den anden kontraherende stat.

2. Samtlige akter, dokumenter og skriftlige udfærdigelser, som skal forelægges ved gennemførelse af nærværende overenskomst, skal være undtaget fra bekræftelse eller legalisering ved diplomatiske eller konsulære myndigheder.

Artikel 35.

1. Offentlige myndigheder, domstole, institutioner for social tryghed og socialforsikringsforbund i begge de kontraherende stater kan ved gennemførelsen af nærværende overenskomst henvende sig direkte og i deres eget sprog til hinanden, til de forsikrede og til disse repræsentanter.

2. Skriftlige indlæg, der er rettede til offentlige myndigheder, domstole, institutioner for social tryghed og socialforsikringsforbund i en af de to kontraherende stater såvel som andre skriftlige indlæg, der tjener til gennemførelsen af social tryghed, må ikke afvises, fordi de er affattet i den anden kontraherende stats sprog.

Artikel 36.

De diplomatiske og konsulære myndigheder i begge de kontraherende stater er bemyndigede til uden at skulle indhente særlige fuldmagt at repræsentere de til ydelser fra den sociale tryghed berettigede i vedkommende stat overfor alle offentlige myndigheder, domstole og institutioner for social tryghed i den anden kontraherende stat.

Artikel 37.

1. Ansøgninger, der indgives til institutioner for social tryghed eller andre kompetente myndigheder i en af de kontraherende stater, er også gyldige som ansøgninger til forsikringsinstitutioner eller andre kompetente myndigheder i den anden kontraherende stat.

2. Anke, som skal iværksættes inden for en foreskreven tidsfrist overfor en til modtagelse af anke kompetent myndighed, gælder som rettidigt iværksat, også når den inden for denne tidsfrist er iværksat overfor en tilsvarende myndighed i den anden kontraherende stat. I dette tilfælde oversender den pågældende myndighed ufortøvet ankeskriftet til den kompetente myndighed. Er den myndighed, overfor hvilken anken er iværksat, ikke kendt med, hvem der er den kompetente myndighed, kan sagen afgives til de kontraherende staters øverste administrative myndigheder.

Kapitel 4.

Gennemførelse og fortolkning af overenskomsten.

Artikel 38.

1. De to kontraherende staters øverste administrative myndigheder træffer indbyrdes nærmere aftale vedrørende de til gennemførelse af nærværende overenskomst nødvendige

forholdsregler, i det omfang, sådanne regler kræver en gensidig aftale. De kan særligt træffe overenskomster vedrørende følgende spørgsmål:

1. Oprettelse i begge stater af forbindelsessteder, der skal lette gennemførelsen af overenskomsten og direkte skal forhandle indbyrdes,

2. lægeligt og administrativt tilsyn med personer, der er berettigede til ydelser inden for den sociale tryghed.

Såfremt der oprettes forbindelsessteder, påhviler det i Forbundsrepublikken Tyskland også det for renteforsikringen for arbejdere, renteforsikringen for funktionærer og renteforsikringen for minearbejdere kompetente forbindelsessted at afgøre de på grundlag af nærværende overenskomsts afsnit IV fremsatte krav, for så vidt kompetencen hertil ikke tilkommer forbundsbaneforsikringsanstalten eller søkassen. Afgørelse vedrørende indankning af de af disse organer truffne afgørelser, der ønskes indanket af en berettiget person med bopæl uden for Forbundsrepublikken Tyskland, træffes af det overordnede forsikringskontor (Oberversicherungsamt), i hvis område det organ, hvis afgørelse indankes, har sit sæde.

2. De øverste administrative myndigheder skal endvidere til stadighed gensidigt holde hinanden underrettet om ændringer i de i vedkommende stat gældende bestemmelser på den sociale trygheds område.

3. Offentlige myndigheder, institutioner for social tryghed og socialforsikringsforbund i de to kontraherende stater skal give hinanden gensidig underretning om alle foranstaltninger, som de træffer til gennemførelse af nærværende overenskomst.

Artikel 39.

1. Tvistigheder vedrørende fortolkningen eller anvendelsen af nærværende overenskomst skal løses ved aftale mellem de øverste administrative myndigheder i de kontraherende stater.

2. Kan en tvistighed ikke løses på denne måde, skal den på begæring af en af de to kontraherende stater forelægges en voldgiftsret.

3. Voldgiftsretten nedsættes for hvert enkelt tilfælde, således at hver af de kontraherende stater beskikker en repræsentant, og de således beskikkede medlemmer vælger i fællesskab en statsborger i en tredje stat som opmand. Beskikkes repræsentanter og opmand ikke i løbet af tre måneder efter, at en kontraherende stat har tilkendegivet sin hensigt om at indbringe sagen for voldgiftsretten, kan hver af de kontraherende stater, når der ikke foreligger aftale om en anden fremgangsmåde, bede præsidenten for Den internationale Domstol i Haag om at foretage de fornødne udnævnelser. I tilfælde af, at retspræsidenten skulle være statsborger i en af de kontraherende stater eller af andre grunde er forhindret, skal en stedfortræder i hans embede foretage de fornødne udnævnelser.

4. Voldgiftsretten træffer sine afgørelser på grundlag af nærværende overenskomst under hensyntagen til de almindeligt anerkendte retsgrundsætninger.

5. Voldgiftsrettens beslutninger træffes ved stemmeflerhed. Afgørelserne er bindende. Hver af de kontraherende stater bærer omkostningerne vedrørende sin repræsentant. De øvrige omkostninger deles ligeligt mellem de to kontraherende stater. Iøvrigt fastsætter voldgiftsretten selv sin forretningsgang.

Artikel 40.

Er der udredet bidrag til en forsikringsinstitution i en af de kontraherende stater, uagtet de burde have været udredet til en forsikringsinstitution i den anden kontraherende stat, anses

førstnævnte forsikringsinstitution som kompetent, indtil spørgsmålet om forsikringsinstitutionernes indbyrdes kompetence er blevet afgjort ved gensidig aftale, eller en tvist vedrørende kompetencespørgsmålet retskraftigt er afgjort efter artikel 39. Den ved aftale tilvejebragt løsning eller afgørelsen har kun virkning for de fremtidigt forfaldende forsikringsbidrag og for fremtidigt indtrædende forsikringsbegivenheder.

Artikel 41.

1. Opstår der uoverensstemmelse mellem to staters offentlige myndigheder eller institutioner for social tryghed om, hvilken stats ret der skal anvendes, skal der tillægges den berettigede en foreløbig ydelse, indtil der er truffet afgørelse vedrørende uoverensstemmelsen efter artiklernes 39 eller 40.

2. Den foreløbige ydelse udredes af den institution for social tryghed, i hvilken ansøgeren senest var forsikret, i tvivlstilfælde af den institution for social tryghed, til hvilken der først blev indgivet andragende.

3. Denne institution skal som foreløbig ydelse til den berettigede udrede de ydelser, den ville være forpligtet til efter de for den gældende bestemmelser.

4. Den endeligt forpligtede institution skal refundere den institution, der har udredt den foreløbige ydelse, de udrede beløb under eet. Er det beløb, som den berettigede har modtaget som foreløbig ydelse, højere end de ham for samme tidsrum tilkommende endelige ydelser, skal forskelsbeløbet af den endeligt forpligtede institution trækkes fra i de fremtidig løbende ydelser, således at højst en trediedel af de enkelte ydelsers værdi må medgå hertil.

Artikel 42.

De i de to kontraherende stater gældende bestemmelser om de forsikredes og deres arbejdsgivers valgret og valgbarhed til organer for social tryghed og til forbund af sådanne organer samt til offentlige myndigheder, der administrerer social tryghed, berøres ikke af bestemmelserne i artikel 2.

Artikel 43.

Ved de øverste administrative myndigheder forstås i konventionen i kongeriget Danmark arbejds- og socialministeren

i Forbundsrepublikken Tyskland forbunds-arbejdsministeren.

Afsnit VI.

Overgangs- og slutningsbestemmelser.

Artikel 44.

1. Bestemmelserne i nærværende overenskomst gældende også for forsikringsbegivenheder, der er indtruffet før dens ikrafttræden; ydelser skal dog kun udredes, for så vidt de forfalder efter overenskomstens ikrafttræden. Ved anvendelsen af nærværende overenskomst skal der også tages hensyn til bidragsperioder og bidragsfri perioder, som er tilbagelagt før dens ikrafttræden, ligesom ophold i kongeriget Danmark før overenskomstens ikrafttræden medregnes i den udstrækning, hvori sådanne opholdstider skal tages i betragtning efter bestemmelserne i nærværende overenskomst.

2. Ydelser, der skal ydes efter denne overenskomst, og som før dens ikrafttræden ikke blev ydet eller hvilede, fordi den berettigede ikke boede i den af de kontraherende stater, i hvilken den forpligtede forsikringsorganisation har sit sæde, skal ydes efter begæring. Ydelser, der er fastsat

før dens ikrafttræden og som forfalder senere, skal efter ansøgning fastsættes påny i overensstemmelse med overenskomstens bestemmelser; de kan også fastsættes påny ex officio; tidligere afgørelses retskraft er ikke til hinder herfor. Hvis ansøgningen bliver fremsat indenfor 2 år efter overenskomstens ikrafttræden, skal ydelsen nyfastsættes eller udbetales fra overenskomstens ikrafttræden at regne; bliver ansøgningen fremsat senere, fra den 1. i den efter ansøgningsdagen følgende måned.

Ny-fastsættelse ex officio får virkning fra den 1. i den følgende måned.

3. For tiden før nærværende overenskomsts ikrafttræden vil ydelser, der støttes på de heri indeholdte bestemmelser, ikke bliver udredet, for så vidt intet andet måtte blive bestemt i en tillægsoverenskomst.

4. Bestemmelserne i stk. 1, 1. punktum, og i stk. 2, gælder ikke sygeforsikringsydelser.

Artikel 45.

Ved anvendelsen af bestemmelserne i nærværende overenskomst kan den indsigelse, at forældelses- eller andre tidsfrister er udløbne, ikke gøres gældende, såfremt de nødvendige begæringer indgives i løbet af en frist på eet år efter nærværende overenskomsts ikrafttræden. Bestemmelserne i artikel 44, stk. 2, 3. punktum, berøres ikke heraf.

Artikel 46.

Nærværende overenskomst gælder også for landet Berlin, med mindre Forbundsrepublikken Tysklands regering inden 3 måneder efter overenskomstens ikrafttræden afgiver modstående erklæring overfor kongeriget Danmarks regering.

Artikel 47.

1. Nærværende overenskomst er indgået for et tidsrum af eet år fra tidspunktet for dens ikrafttræden at regne. Den fornyes stiltiende fra år til år, medmindre den skriftligt opsiges af regeringen i en af de to kontraherende stater, hvilket skal ske mindst 3 måneder før udløbet af en eet-årig periode.

2. I tilfælde af opsigelse beholder nærværende overenskomsts bestemmelser gyldighed for allerede erhvervede rettigheder; bestemmelser, der begrænser udredelse af en ydelse indenfor den sociale tryghed i tilfælde af ophold i udlandet, får ikke virkning for disse rettigheder.

3. Med hensyn til rettigheder under erhvervelse, der er erhvervet på det tidspunkt, de nærværende overenskomst ophører med at være i kraft, skal overenskomstens bestemmelser med regler, der vil blive fastsat i en tillægsoverenskomst.

Artikel 48.

1. Nærværende overenskomst skal ratificeres og ratifikationsinstrumenterne udveksles i Bonn så snart som muligt.

2. Nærværende overenskomst træder i kraft den første dag i den anden måned efter udgangen af den måned, i hvilken ratifikationsinstrumenterne udveksles.

Til bekræftelse heraf har undertegnede underskrevet nærværende overenskomst og forsynet den med deres segl.

Udfærdiget i København den 14. august 1953 i to eksemplarer på dansk og på tysk, idet ordlyden i begge sprog har samme gyldighed.

For kongeriget Danmarks regering:

(sign.) **Helga Pedersen**

L.S.

For Forbundsrepublikken Tysklands regering:

(sign.) **Anton Storch**

L.S.

SLUTPROTOKOL.

Ved undertegnelsen af den i dag mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland afsluttede overenskomst om social tryghed afgiver de to kontraherende stater befuldmægtigede erklæring om, at der består enighed om følgende:

1. Overenskomsten gælder danske og tyske statsborgere og de med disse i almindelighed ligestillede personer.
2. Ved forsikrede forstås i overenskomsten personer, hvem der tilkommer rettigheder efter lovgivningen i en af de to kontraherende stater under hensyntagen til overenskomsten på grundlag af et forsikringsforhold, der vedrører dem selv eller et afledt forsikringsforhold.
3. Anvendelsen af bestemmelserne i overenskomstens artikel 3, stk. 2, på renteforsikringens område beror på særlige aftaler mellem de kontraherende stater.
4. Ved hjælp til børn af enker og enkemænd og til forældreløse børn efter overenskomstens artikel 28 forstås ydelserne efter lov om offentlig forsorg af 20 maj 1933 §§ 219 - 223 og 225- 230.

5. Ved frivillig forsikring forstås i overenskomsten den frivillige selvforsikring eller frivillig videreforsikring i en af de to kontraherende staters socialforsikring.

6. Med hensyn til overenskomstens anvendelse i landet Berlin gælder følgende regler:

a. I stedet for de i artikel 30, stk. 2, nævnte forsikringsinstitutioner i Forbundsrepublikken Tyskland indsættes de i landet Berlin kompetente institutioner for ulykkesforsikring og renteforsikring.

b. Ved bidragsperioder og perioder med hvilende bidrag inden for renteforsikringerne i overenskomstens artikel 30, stk 2, nr. 2, litra a, i forbindelse med artikel 46, for så vidt disse perioder er tilbagelagt i landet Berlin, forstås:

for tiden indtil 30. juni 1945 perioder, i hvilke den pågældende har været medlem af de autoriserede institutioner for renteforsikring for arbejdere og for renteforsikring for funktionærer,

for tiden fra 1. juli 1945 til 31. januar 1949 perioder, i hvilke den pågældende har været medlem af »Versicherungsanstalt Berlin«,

for tiden fra 1. februar 1949 til 31. marts 1952 perioder, i hvilke den pågældende har været medlem af »Versicherungsanstalt Berlin-Wilmersdorf« og

for tiden efter 1. april 1952 perioder, i hvilke den pågældende har været medlem af »Landesversicherungsanstalt Berlin«.

c. Ved Forsikringsinstitutioner med sæde i landet Berlin forstås i overenskomstens artikel 30, stk. 2, nr. 2, litra b), underafsnit bb), i forbindelse med artikel 46 for så vidt angår de under b) angivne tidsrum de der nævnte forsikringsinstitutioner.

d. »Reichsversicherungsansalt für Angestellte«, »Reichsknappschaft« og »Landesversicherungsanstalt Brandenburg« skal ikke betragtes som forsikringsinstitutioner med sæde i Forbundsrepublikken Tyskland og landet Berlin i medfør af overenskomstens artikel 30, stk. 2, litra b), underafsnit bb), i forbindelse med artikel 46.

7. Kongeriget Danmarks regering vil anvende loven af 30. marts 1946 om konfiskation af tysk og japansk ejendom således, at rettigheder, der følger af overenskomsten, ikke berøres heraf.

8. Ved medlemsskab i den danske sygeforsikring forstås i overenskomstens afsnit II både nydende og bidragende medlemsskab.

9. Ved ydelsen af ventetillæg til dansk aldersrente til en tysk statsborger tages opholdstider, der er tilbagelagt i Danmark før overenskomstens ikrafttræden og efter det fyldte 65. år, kun i betragtning, for så vidt og i det omfang, den pågældende tyske statsborger har udført erhvervsmæssigt arbejde.

10. Den i overenskomstens artikel 17, stk. 1, nr. 2, litra b), omhandlede gennemsnitlige årsindtægt fastsættes indtil videre til 3 000 D.M.

11. Som midlertidig afbrydelse i overenskomstens artikel 29 forstås ved opholdsperioder på mindst femten år eller mindst fem år afbrydelser, der hver for sig ikke overstiger fire måneder, og ved opholdsperioder på mindst eet år afbrydelser, der hver for sig ikke overstiger en måned. I begge tilfælde kan en noget længere afbrydelse anses som midlertidig, når særlige grunde taler derfor. Der skal herved tages hensyn til varigheden af pågældendes samlede ophold i opholdslandet og grunden til, at opholdet er blevet afbrudt.

12. De to kontraherende staters regeringer påtænker efter en passende tids forløb at iværksætte en undersøgelse af virkningerne af overenskomstens afsnit IV eller af enkelte

bestemmelser i dette afsnit, særlig artikel 17, stk. 3, og artikel 21, og under hensyn til denne undersøgelses resultat at gennemføre en tilpasning eller ændring af overenskomsten, såfremt dens gennemførelse viser sig at medføre ensidig belastning af den ene kontraherende stat eller utilsigtet ugunstig behandling af de berettigede i en af de kontraherende stater.

De øverste administrative myndigheder i de to kontraherende stater træffer nærmere aftale om, hvilke bevisligheder der vil være nødvendige ved den efterfølgende undersøgelse af de økonomiske virkninger.

13. Forbundsrepublikken Tysklands regering har overfor kongeriget Danmarks regering givet udtryk for sit ønske om, at man, så vidt muligt snart, tager spørgsmålet op om udbetaling af dansk alders- og invaliderente til renteberettigede i Forbundsrepublikken Tyskland eller i tredieland. Repræsentanterne for kongeriget Danmarks regering har taget dette ønske til efterretning og stillet i udsigt, at spørgsmålet til sin tid vil blive overvejet.

14. De to kontraherende staters regeringer er enige om, at der snarest muligt skal afsluttes en overenskomst mellem de to stater om arbejdsløshedsforsikring.

15. Bestemmelserne i »Tillægsoverenskomst til overenskomsten af 14. august 1953 mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed angående ydelse af renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden og angående særlige bestemmelser for visse persongrupper« skal anvendes analogt på udbetaling af de tillægsrenter fra afdeling B i det preussisch-hessische jernbaneselskabs tidligere pensionskasse, som allerede blev udbetalt før den 8. maj 1945. Forbundstrafikministeren skal for Forbundsrepublikken Tyskland varetage den øverste administrative myndigheds beføjelser.

Nærværende slutprotokol udgør en del af overenskomsten mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed og har gyldighed under samme forudsætninger og i samme tidsrum som denne.

Udfærdiget i København den 14. august 1953 i to eksemplarer på dansk og tysk, idet ordlyden i begge sprog har samme gyldighed.

For kongeriget Danmarks regering:

(sign.) **Helga Pedersen**

For Forbundsrepublikken Tysklands regering:

(sign.) **Anton Storch**

TILLÆGSOVERENSKOMST

til overenskomsten af 14. august 1953 mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed angående ydelse af renter for tiden forud for overenskomstens ikrafttræden og angående særlige bestemmelser for visse persongrupper.

Hans majestæt kongen af Danmark og Forbundsrepublikken Tysklands præsident er kommet overens om at afslutte denne tillægsoverenskomst til gennemførelsen af overenskomsten af 14. august 1953 mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed og har i denne anledning til deres befuldmægtigede udnævnt:

HANS MAJESTÆT KONGEN AF DANMARK:

Justitsminister Helga Pedersen;

FORBUNDSREPUBLIKKEN TYSKLAND's PRÆSIDENT:

Arbejdsminister Anton Storch,

hvilke efter at have udvekslet deres fuldmagter, der er fundet at være i god behørig form, er blevet enige om følgende bestemmelser:

Afsnit I.

Ulykkesforsikring.

Artikel 1.

For tiden før overenskomsten af 14. august 1953 mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed - i det følgende betegnet som overenskomsten - træder i kraft, skal der til danske og tyske statsborgere, der opholder sig i en af de to kontraherende stater ydes renter fra ulykkesforsikringen (forsikring mod følger af ulykkestilfælde indtruffet under arbejdet og erhvervssygdomme), herunder også kapitalbeløb og dagpenge efter dansk ret, efter de bestemmelser, der gælder for den til fastsættelsen at renterne kompetente forsikringsinstitution.

Afsnit II.

Renteforsikringer.

Artikel 2.

Til personer, som enten

- a) i medfør af Versaillestraktatens artikel 112 har erhvervet dansk statsborgerret

eller

- b) medfør af Versaillestraktatens artikel 113 har opteret for Danmark,

og som forud for 8. maj 1945 har erhvervet krav på rente fra den tyske renteforsikring for funktionærer, skal der ydes renter efter de bestemmelser, som gælder for den kompetente tyske forsikringsinstitution.

det samme gælder for forsikrede eller deres efterladte, for hvilke betingelserne for at modtage rente fra den tyske renteforsikring for funktionærer var opfyldt før overenskomstens ikrafttræden, eller blive opfyldt gennem efterbetaling af bidrag, men for hvilke renten dog endnu ikke er blevet fastsat.

Artikel 3.

De i artikel 2 nævnte personer, som har vedligeholdt deres rettigheder under erhvervelse i den tyske renteforsikring for funktionærer indtil den 8. maj 1945, kan efterbetale rettigheder for perioder efter 8. maj 1945 og indtil nærværende tillægsoverenskomsts ikrafttræden eller, såfremt forsikringsbegivenheden er indtrådt før overenskomstens ikrafttræden, indtil dette tidspunkt. Efterbetaling kan kun finde sted indenfor en frist på to år regnet fra nærværende tillægsoverenskomsts ikrafttræden. For perioder fra 1. juni 1949 at regne kan der også udredes bidrag for at sikre sig en højere rente.

Artikel 4.

Bestemmelserne i overenskomstens afsnit IV, artikel 30, stk. 2, nr. 2, og artikel 44 gælder ikke for de i artiklerne 2 og 3 nævnte personer.

Artikel 5.

Til danske statsborgere, der indenfor tiden fra 1. september 1939 indtil overenskomstens ikrafttræden er flyttet fra Forbundsrepublikken Tyskland til kongeriget Danmark og som forud for den 8. maj 1945 har erhvervet krav i de tyske renteforsikringer, ydes der renter efter de bestemmelser, der gælder for den kompetente tyske forsikringsinstitution.

Det samme gælder for forsikrede eller deres efterladte, for hvilke betingelserne for at modtage rente fra den tyske renteforsikring for funktionærer var opfyldt før overenskomstens ikrafttræden, eller bliver opfyldt gennem efterbetaling af bidrag, men for hvilke renten dog endnu ikke er blevet fastsat.

Artikel 6.

De i artikel 5 nævnte personer, som har vedligeholdt deres rettigheder under erhvervelse i de tyske renteforsikringer indtil deres flytning til kongeriget Danmark, kan for fortsat at vedligeholde rettigheder under erhvervelse efterbetale bidrag for perioder efter bortrejsen fra Forbundsrepublikken Tyskland indtil nærværende tillægsoverenskomstens ikrafttræden eller, såfremt forsikringsbegivenheden er indtrådt før overenskomstens ikrafttræden, indtil dette tidspunkt. Bestemmelserne i artikel 3, 2. og 3. punktum, finder tilsvarende anvendelse.

Artikel 7.

Bestemmelserne i overenskomstens afsnit IV og artikel 44 gælder for de i artiklerne 5 og 6 nævnte personer ikke for tiden forud for dens ikrafttræden. For tiden derefter gælder overenskomsten uindskrænket.

Afsnit II.

Fælles bestemmelser.

Artikel 8.

Bestemmelserne i overenskomsten mellem kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland om social tryghed og den til gennemførelse eller supplerings af denne trufne overenskomst finder anvendelse, medmindre der er fastsat andet i denne tillægsoverenskomst.

Artikel 9.

1. Tillæg til og forhøjelser af renter ydes også for tiden før overenskomstens ikrafttræden efter de til enhver tid i vedkommende stat gælder bestemmelser.

2. Renteudbetalinger for tiden forud for 1. juni 1948 omregnes efter forholdet 10 Reichsmark = 1 Deutsche Mark.

3. Er en person, der er berettiget til at oppebære en rente, afgået ved døden før modtagelsen af renten, finder de i vedkommende stat gældende regler anvendelse med hensyn til retten til at oppebære endnu ikke udbetalte renter og med hensyn til den fremgangsmåde, der fortsat skal følges; bestemmelserne i overenskomstens artikel 37 skal anvendes analogt. Er en forsikret eller en person, der er berettiget til at oppebære enke- eller enkemandssrente, afgået ved døden før overenskomstens ikrafttræden uden at have andraget en rente, betragtes andragendet om rente som fremsat i den måned, i hvilken forsikringsbegivenheden påviselig er indtrådt. For perioder indtil overenskomstens ikrafttræden ydes der ikke udbetalinger til juridiske personer.

Artikel 10.

1. Ydelserne fastsættes på begæring eller for ulykkesforsikringens vedkommende også af myndighederne ex officio. Tidligere afgørelses retskraft skal ikke være til hinder herfor. renterne ydes - uanset bestemmelserne i nærværende overenskomst - fra det tidspunkt, der følger af de i

de enkelte stater gældende bestemmelser, og ikke for noget tidsrum, der ligger forud for den 1. juli 1945. har den berettigede ikke fremsat andragende om rente før overenskomstens ikrafttræden, betragtes andragendet som fremsat i den måned, i hvilken forsikringsbegivenheden påviselig er indtrådt. Forsåvidt vedkommende myndigheder ikke fastsætter ydelserne ex officio, kan begæringer om ydelsernes fastsættelse fremsættes indenfor et tidsrum af to år fra overenskomstens ikrafttræden.

2. Begæring om rente skal rettes til det forbindelsessted, der er kompetent ifølge den administrative aftale, der træffes i tilknytning til overenskomsten, og som findes i den af de kontraherende stater, i hvilken ansøgeren opholder sig.

Artikel 11.

De overførsler, der skal finde sted i medfør af nærværende tillægsoverenskomst, skal behandles som løbende betalinger efter overenskomstens artikel 31, stk. 2. Dette gælder også renter, som af de forpligtede forsikringsinstitutioner er blevet indsat på spærrede konti til kredit for modtageren.

Afsnit IV.

Slutningsbestemmelser.

Artikel 12.

De øverste administrative myndigheder i de to kontraherende stater kan fastsætte nærmere bestemmelser til gennemførelse af nærværende tillægsoverenskomst.

Artikel 13.

1. Nærværende tillægsoverenskomst skal ratificeres. ratifikationsinstrumenterne skal udveksles i Bonn så snart som muligt.

2. Nærværende tillægsoverenskomst træder i kraft samtidig med overenskomsten; den vil være gældende for samme tidsrum som overenskomsten.

Til bekræftelse heraf har undertegnede underskrevet nærværende tillægsoverenskomst og forsynet den med deres segl.

Udfærdiget i København den 14. august 1953 i to eksemplarer på dansk og på tysk, idet ordlyden i begge sprog har samme gyldighed.

For kongeriget Danmarks regering:

(sign.) **Helga Pedersen**

L.S.

For Forbundsrepublikken Tysklands regering:

(sign.) **Anton Storch**

L.S.

Udvekslingen af det danske og det tyske ratifikationsinstrument har fundet sted i Bonn den 28. september 1954, og overenskomsten med tilhørende slutprotokol samt tillægsoverenskomst vil derefter i henhold til overenskomstens artikel 48 og tillægsoverenskomstens artikel 13 træde i kraft den 1. november 1954.

Udenrigsministeriet, den 7. oktober 1954.

Hans Hedtoft.